

Projekt Livets afslutning

OPLÆGSHOLDERE:

DIANA GRAASKJÆR

UDVIKLINGSSYGEPEJERSKE, SKIVE KOMMUNE

MAIL: DIGA@SKIVEKOMMUNE.DK

TRACEY SCOTT-FORDSMAND CHRISTENSEN

INTENSIVSYGEPEJERSKE & SPECIALEANSVARLIG,
INTENSIV AFSNIT, REGIONSHOSPITALET VIBORG

MAIL: TRACSCOT@RM.DK

LINKEDIN: WWW.LINKEDIN.COM/IN/TRACEY-SCOTT-FORDSMAND-CHRISTENSEN-0A35522B8

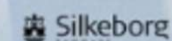
PROJEKT LIVETS AFSLUTNING

Midtklyngen

Implementeringsprojekt Livets Afslutning – del 2

Flere borgere skal have ro og lov til at dø

***Ro til at dø &
lov til at dø***

Projekt livets afslutning – del 1

Projekts livets afslutning – del 1

- Borgerdesign (interviews med 164 sundhedsprof., borgere/patienter, pårørende og præster)
- 18 Prøvehandlinger på 21 arb.pladser.

Resultat

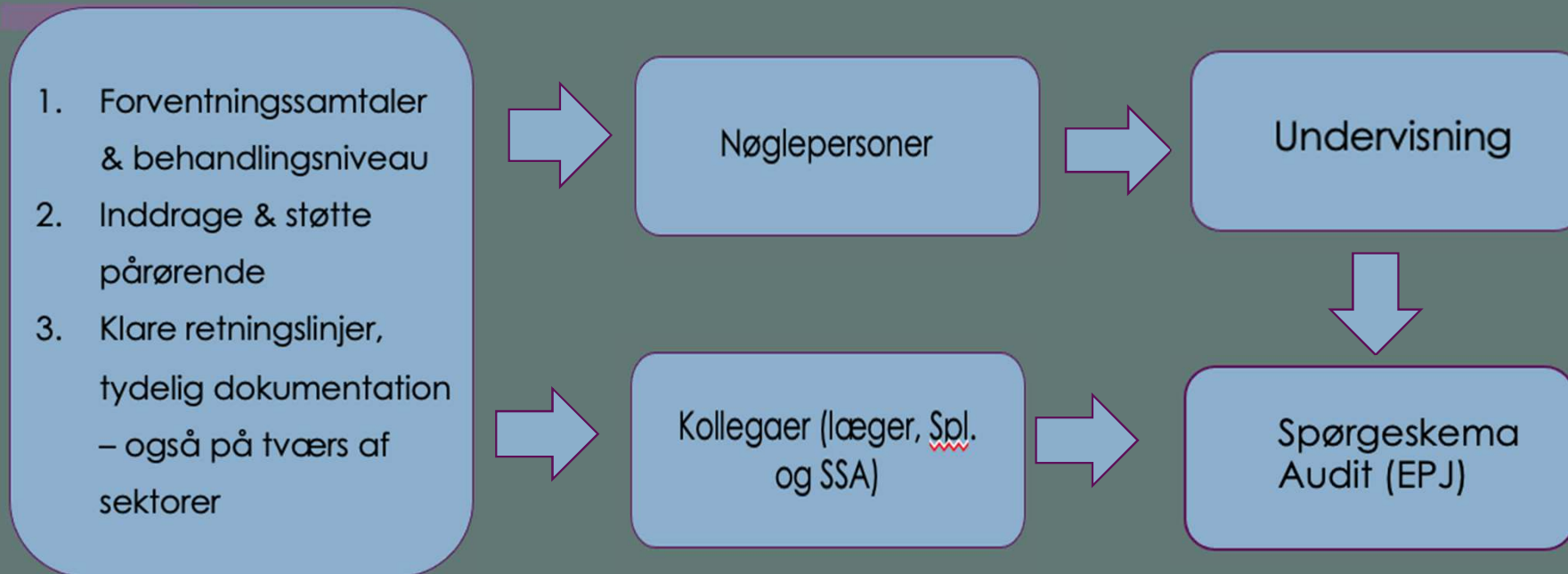
- De sundhedsprof. manglede viden, kompetencer og rammerne til at indfri og efterleveønsker
- Pårørende mangler inddragelse, støtte og rolleafklaring via samtaler.
- Systematiske samtaler om døden m. patient og pårørende – i go tid !
- Ensretning af arbejdsgange på tværs af sektorerne
- Stillingtagen, afklaring og dokumentation af behandlingsniveau internt og på tværs af fagsystemer.

Projekt Livets afslutning – del 2 (implementering)

De 4 indsatsområder:

1. Forventningsamtaler og behandlingsniveau
2. Inddrage og støtte pårørende
3. Klare retningslinjer og tydelig dokumentation – også på tværs af sektorer
4. Udbrede kendskabet til vågetjenester

Projekt Livets Afslutning - intensiv afd.

Forventningssamtaler og behandlingsniveau

- Samtalen om behandlingsniveau m. patient
  - Samtaleguides
  - Hospitalspræst – etik og det eksistentielle i samtalen
- Undervisning
  - Fravalg af genoplivning og livsforlængende behandling (jura)
  - Døden og patienten m. anden etnisk baggrund
- Tværfaglig tirsdag – fokus på
- Temadag "Livets afslutning"

Inddrage og støtte pårørende

- Guide til "samtale med pårørende om ophør af behandling"
  - Læger sjældent eller aldrig gjorde brug af samtaleguiden
  - 60% af sygeplejerske havde ikke kendskab til samtaleguiden.
- Opfølgende samtale med pårørende til afdød patient
  - Spørgeskema medbragt

Hvis du tror, du er for lille til at gøre en forskel,
så prøv at sove med en myg.
- Dalai Lama

Tegning af og med tilladelse af: Nurserruth

Dokumentation og retningslinjer– på tværs

- Dokumentation i EPJ – ”aftalt behandlings niveau”
  - 2020 = 40 stk
  - 2022 = 256 stk → stigning på 540%
- En fælles instruks for de tre kommuner
  - Fravalgsbeslutninger dokumenteres ens og deles på tværs

Projekt Livets Afslutning – Skive Kommune

Hvilke udfordringer så vi i kommunen?

- Manglende viden og kompetence i samtalen om ønsker til livets afslutning
- Systematik i samtalen –hvornår og hvordan?
- Ensartet dokumentation i dokumentationssystemet
- Klare retningslinjer

Hvad gjorde vi så?

Projekt Livets Afslutning – Skive Kommune

Kompetenceløft –alle faggrupper

- Fælles skolebænk
- Undervisning
- Synlighed i hverdagen

Tidlig palliativ indsats

- Plejecenter –ved indflytning
- Hjemmeplejeområde –sygeplejefaglig udredning, overraskelsesspørgsmålet
- Dagligdagen ex. ved tavlemøder -kulturændring

Fokus på god dokumentationspraksis

- Klare aftaler omkring dokumentation –også på tværs af sektorer
- Indlæggelsesrapport

*Ro til at dø &
lov til at dø*

Materiale om projektet

Link til al materiale, information fra/om projektet m.m.:

<https://www.fagperson.hospitalsenhedmidt.dk/kommunesamarbejde/projekt-livets-afslutning/>

Link til artikel om projektet på intensiv:

<https://draabe-nyt.dk/2023/08/11/projekt-livets-afslutning-paa-intensiv-afsnit-kulturaendringer-og-kompetenceudvikling-er-noeglen-til-en-vaerdig-doed/>